

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés/Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Bercsényi Miklós Gimnázium, Törökszentmiklós)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
Dél-Pest: NAGY MÁRTA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Komárom-Esztergom/Győr-Moson-Sopron: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye - nyugat: KUJBUS ATTILÁNÉ (Szent Margit Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

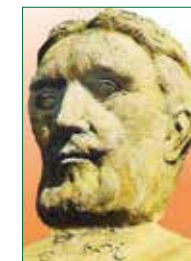
„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014/15.
Körzeti forduló
4. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Jelöljétek meg a helyesen írt felsorolást vagy felsorolásokat!
(A) *dij, egyik, súlyt, tízes, bábu*   (B) *díjj, egyik, súlyt, tízes, bábu*
(C) *dij, eggyik, sújt, tízes, bábu*   (D) *dij, egyik, súlyt, tízes, bábú*
(E) *dij, egyik, sújt, tízes, bábu*
2. *A világszép nádszálkisasszony* című népmeséből idéztük az alábbi mondatot, de nektek kell helyesen szavakra tagolni. Hány szóból áll összesen? (A mondatban lévő vesszőt nem jelöltük.)
Nemismertékfelanádszálkisasszonytígyakirálynéelfogadtaszobalánynak.
(A) 8   (B) 9   (C) 10   (D) 11   (E) 12
3. Állatos szólások, közmondások kulcsszavait adtuk meg. Melyik kulcsszóhoz lehet találni olyan szólást, közmondást, amelyben szerepel még egy állat, esetleg ugyanaz az állat még egyszer?
(A) *verébnék*   (B) *tűzok*   (C) *kígyót*   (D) *eb*   (E) *bolhából*
4. Móra Ferenc *Hogyan tanultam meg írni?* című írásából idéztünk egy mondatot, ám a magánhangzóknek néhány kivétellel csak a helyét jelöltük meg. Próbáljátok megfejteni ezt a mondatot, és válasszátok ki az igaz állításokat!
„V_ltak gon_sz, mak_cs bet_k, _m_lyek n_m ak_rt_k sz_t f_gadn_tan_t_mest_r_mn_k_s_.”
(A) *Az írónak kisdíák korában egyik-másik betű elsajátítása gondot okozott.*
(B) *A mondatból az is kiderül, hogy a kisdíák nem akart engedelmeskedni a tanítójának.*
(C) *A mondat két melléknevet és három köznevet tartalmaz.*
(D) *A harmadik szó betűiből egy újabb szó rakható össze.*
(E) *Az idézetben összesen három hosszú magánhangzó van.*
5. Azokat a szavakat jelöljétek be, amelyekbe a kipontozott helyre beírható egy hárombetűs ige! Például: Z s í r OS.
(A) *K...EVŐ*   (B) *M...ÉK*   (C) *K...Ő*   (D) *FA...T*   (E) *BOZ...OS*
6. Mit tesz, aki „*tiszta vizet önt a pohárba*”? Mit jelent ez a szólás?
(A) *Kifejti az álláspontját.*   (B) *Helyesen cselekszik.*
(C) *Helyrehoz egy elrontott ügyet.*   (D) *Vádaskodik.*
(E) *Egyértelműen tisztáz egy helyzetet.*
7. Mely szavakat kell vagy lehet hosszú *tt*-vel írni?
(A) *i...at*   (B) *nő...*   (C) *ker...el*   (D) *hi...*   (E) *ve...ek*

8. Olyan szóösszetételek utótagjait adtuk meg, amelyeknek ugyanaz az előtagjuk. Például: -jegy, -hullás, -szóró → **csillag** *jegy, csillag* **hullás, csillag** *szóró*. Ha sikerült kitalálni, mi lehet ez az előtag, akkor azokat a lehetséges utótagokat jelöljétek meg, amelyek ugyanígy alkothatnak vele összetett szót!

- ...-REGÉNY, ...-KERET, ...-MUTATÓ
- (A) *...-TORNA*   (B) *...-ERNYŐ*   (C) *...-TÁR*   (D) *...-VISELŐ*   (E) *...-TÁJ*
9. Hónapok régi neveit írtuk le. Mi lehet a helyes sorrend a naptári év szerint?
1. új kenyér hava   *2. jégbontó hava*   *3. enyészet hava*   *4. kikelet hava*
(A) *4231*   (B) *4213*   (C) *2431*   (D) *2413*   (E) *4123*
  10. Mely kifejezések felelnek meg a két idegen szó valamelyikének?
koncentrál   konfliktus
(A) *erőlködik*   (B) *verekedés*   (C) *összetűzés*
(D) *összeszed*   (E) *összpontosít*
  11. Összesen hány (legalább kétbetűs) szó vagy toldalékos szóalak búj el az alábbi szóban?
F E L K E R E K E D V E
(A) *legfeljebb 9*   (B) *legfeljebb 10*   (C) *legfeljebb 11*
(D) *több is, mint 11*   (E) *az előzőek egyike sem*
  12. Anagramma + *j*-ből *ly*. Mely szavak betűit lehet újabb értelmes szóvá vagy toldalékos szóalakká rendezni úgy, hogy a *j*-ből *ly* legyen? Például: *apjuk* → *pulyka*.
(A) *ajak*   (B) *robaj*   (C) *taraj*   (D) *hajós*   (E) *ejtés*
  13. Mely meghatározás jelenthet olyan szót, amely a magánhangzók közül kizárólag „*e*”-t tartalmaz?
(A) *könnyed társalgás*   (B) *kisebb harang*   (C) *uralkodó, vezér*
(D) *fogva tartott*   (E) *díszes ládikó, skatulya*
- A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!**
14. A „*megértő egér*” és társai. Különböző állatok vagy személyek megnevezéseit rejtettük el ilyen és ehhez hasonló jelzős szerkezetekben, amelyekben a jelző (*megértő*) magában foglalja, azaz a két végén bezárja a jelzett szót (*egér*). Ezeket azonban körülírással adjuk meg, például így: *együttérző rágcsáló*. Próbáljátok meg minél pontosabban, a körülírásnak megfelelően megfejteni őket! Minden megfejtés kételemű, és a *valamilyen valami / valaki* szó szerkezetnek felel meg.

<i>1. házassul előd</i>	<i>6. ötletelen tetőfedő</i>	<i>12. elnéző kölyök medve</i>
<i>2. kiábrándult paripa</i>	<i>7. elmerengő asszony</i>	<i>13. növekvő pocakú madár</i>
<i>3. kipusztult vízi állat</i>	<i>8. bezáratott hal</i>	<i>14. siettető rágcsáló</i>
<i>4. fegyvertől vérző kutya</i>	<i>9. tudálékoskodó him juh</i>	<i>15. kiterült tapsifüles</i>
<i>5. pityergős tollforgató</i>	<i>10. borotvátlan ajtónálló</i>	<i>16. fejés himkecske</i>
	<i>11. megalázkodó nagy rágcsáló</i>	